

OBČINA SEMIČ
OBČINSKI SVET
Štefanov trg 9
8333 SEMIČ

Gradivo za 13. redno sejo občinskega sveta v maju 2016 – k točki **14** dnevnega reda

---

Številka: 032-23/2014-13

Zadeva: Poročilo Komisije za spremljanje romskega položaja v Občini Semič

Občinski svet želimo seznaniti z reševanjem romske tematike v Občini Semič, zato smo, glede na to, da je večina članov občinskega sveta v tem mandatu novih, pripravili pregled ključnih aktivnosti od leta 1995 naprej.

V občini Semič smo na osnovi sklepa Občinskega sveta občine Semič od leta 1995 izvajali program reševanja romske problematike.

V Občini Semič živi približno 200 Romov, večina v naseljih Sovinek, Vrčice, Blatnik in Srednja vas. V program pa so bili zajeti predvsem Romi iz naselja Sovinek.

Program je zajemal: program legalizacije in izgradnje naselja Sovinek, program vzgoje in izobraževanja romskih otrok, program izobraževanja in zaposlovanja odraslih Romov, program zdravstvenega varstva, program kulturne dejavnosti, program preprečevanja kaznivih dejanj in preventivnega dela z Romi ter program socialne dejavnosti.

Leta 2007 je bil sprejet Zakon o romski skupnosti, ki občine, katere imajo v občinskem svetu predstavnika romske skupnosti, zavezuje k imenovanju komisij za spremljanje položaja Romov v občini. Tako je bila tudi za mandatno obdobje 2014 – 2018 imenovana šestčlanska Komisija za spremljanje romskega položaja v občini, polovica članov je predstavnikov romske skupnosti. Komisija se je v tem mandatu sestala dvakrat in obravnavala možnosti o prijavi na razpise za sofinanciranje izgradnje infrastrukture v romskih naseljih. Sestala se je tudi z organizacijami, ki so vključene v delo z romsko populacijo (Osnovna šola Belokranjskega odreda Semič, Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj, Zavod RS za zaposlovanje Območno službo Novo mesto, Center za socialno delo Črnomelj, Zdravstveni dom Črnomelj in Policijska postaja Črnomelj), se seznanila z njihovim delom in obravnavala poročila, ki so priložena gradivu.

Zakon tudi določa, da Republika Slovenija ustvarja pogoje za vključevanje Romov v sistem vzgoje in izobraževanja, spodbuja zaposlovanje, poklicno izobraževanje in usposabljanje Romov, spodbuja ohranjanje in razvoj romskega jezika in kulture ter skupaj z lokalno skupnostjo zagotavlja pogoje za urejanje prostorske problematike romskih naselij.

Podatki o gibanju prebivalstva v naselju Sovinek:

SOVINEK (občina SEMIČ)	
Število prebivalcev	73
Število moških	33
Število žensk	40
Površina naselja, km ²	1,0
Gostota prebivalstva, preb/km ²	75
Število družin	13
Število gospodinjstev	12

Povprečna velikost gospodinjstev	6,1
Število stanovanj	5

Vira podatkov: Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj 2002, SURS in Register prostorskih enot, GURS

	2012	2013	2014	2015
Število prebivalcev	77	58	60	61
Število moških	36	31	34	36
Število žensk	41	27	26	25
Površina naselja, km ²	1,0	1,0	1,0	1,0
Gostota prebivalstva, preb/km ²	79	60	62	63
Teritorialne spremembe naselja	<i>ni sprememb</i>			

Vira podatkov: SURS, GURS
Stanja: 1. 1. posameznega leta.

Kot izhaja iz evidenc, ki jih vodi Center za socialno delo Črnomelj, v naselju danes prebiva le še 43 oseb, od tega jih je 7 trenutno na prestajanju zaporne kazni. V zadnjih dveh letih so se iz naselja odselile tri družine, ki sedaj prebivajo v semiški gori in imajo tam tudi prijavljeno stalno prebivališče, dve družini pa sta se preselili v sosednjo občino (zadnja decembra 2015), kjer imajo prijavljeno stalno prebivališče.

Povzetek aktivnosti v letih 1995-2015:

1. Legalizacija in izgradnja romskega naselja Sovinek

V letu 1998 smo speljali postopek poimenovanja in določitve meja naselja Sovinek. V decembru 2000 je bil postopek zaključen s podelitvijo hišnih števil. Stavbna zemljišča v tem naselju so last Občine Semič. Leta 1999 smo Romom, ki so dejansko tam bivali, z zakupno pogodbo dodelili tri lokacije z že zgrajenimi stanovanjskimi objekti in sedem zazidljivih lokacij.

Vzporedno je potekal postopek priprave skupinske lokacijske in gradbene dokumentacije. Zajete so bile parcele v skupni površini 370 a. Vrisanih je 20 lokacij v velikosti od 435 do 657 m²; upoštevani so tudi že obstoječi trije stanovanjski objekti. Predvidena velikost bivalnih enot je 7,80 x 6,30 m (etažnost: pritličje in podstrešje) z nadstreškom pri vhodu.

Štiri družine so si nato same, ob pomoči občine pri nabavi gradbenega materiala, zgradile hiše.

V letu 2009 so se, po večletnih prizadevanjih predstavnika Romov v občinskem svetu, iz Šolske ulice v Semiču v naselje Sovinek preselile tri družine; za izgradnjo stanovanjske hiše je večino sredstev prispevala Zveza Romov Slovenije.

Trenutno je v naselju 11-im družinam s sklepom in pogodbo dodeljena po ena oz. dve parceli (odvisno od števila družinskih članov!), tako da so vse zazidljive parcele oddane. Neoddana je le parcela, na kateri je zaradi neznanih razlogov objekt pogorel in bil tako uničen do take mere, da je postal nevaren za bivanje in nevaren za sosese. Objekt je Občina Semič, kot lastnica, dala porušiti in odpadni material odpeljati na deponijo. Prav tako je v naselju v začetku septembra pogorela stanovanjska enota (mobilna hiška), katero je imela v najemu ena družina, ki pa se zaradi nesoglasij s sokrajani, v naselju Sovinek, ne nahaja že od julija 2015. Istočasno je naselje zaradi istega razloga zapustila še ena družina, katerim je bila dodeljena hiša na naslovu Sovinek 2, objekt pa je od takrat neposeljen in je tarča vandalizma, januarja 2016 pa je bil tudi požgan in v celoti uničen. Iz elaborata izvedenca za gradbeno stroko je izhajalo, da je objekt zaradi večkratnih požigov nevaren za okolico in neprimeren za obnovo in bivanje, zato smo ga kot lastnik dali porušiti.

1.1 Urejanje naselja:

Velik problem je vzdrževanje najetih stanovanjskih hiš in čiščenje celotnega naselja.

Nekateri stanovanjski objekti so, zaradi kraje kablov iz razdelilne omarice do odjemalca, brez električne napeljave. Deli naselja so, kljub izvedenim čistilnim akcijam, zelo nasmeteni. Kljub opozorilom in grožnjam prebivalci ne odlagajo smeti v kontejnerje, zato mora občina naročiti izredne odvoze smeti, kar predstavlja velik strošek. V aprilu 2016 smo v sodelovanju s Centrom za socialno delo Črnomelj pričeli z akcijo očiščenja naselja. Tokrat prebivalci sodelujejo in čistijo, vendar samo na parcelah, katere imajo v zakupu, zato naselje globalno še naprej ostaja nasmeteno. Prebivalci so bili opozorjeni, da bomo v primeru, da sami naselja ne počistijo v celoti, naročili čiščenje na njihov strošek. Po terenskem ogledu naselja opazimo, da je zgodnji del naselja dokaj čist, medtem pa ostajajo smeti v delu naselja tik ob glavni cesti. Te parcele imajo v zakupu predvsem družine, ki so se odselile iz naselja in jih preostali prebivalci zaradi sporov med družinami ne želijo čistiti.

1.2 Izgradnja infrastrukture v naselju Sovinek:

V letu 1999 smo zasilno uredili pot po naselju.

Decembra 2002 je bilo naselje elektrificirano (štiri hiše), naslednje leto še dve hiši.

V letu 2007 je bil zgrajen vodovod do naselja Sovinek.

V letu 2008 je bil zgrajen vodovod do stanovanjskih hiš, zgrajena je bila kanalizacija in čistilna naprava v naselju ter nov krak ceste v naselju.

Leta 2013 smo s sredstvi MGRT asfaltirali tri krake ceste po naselju.

4. Program izobraževanja in zaposlovanja odraslih Romov

4.1. zaposlovanje:

Od leta 1997 so v občini potekali razni programi javnih del, v katere smo vključevali predvsem Rome iz naselja Sovinek.

V letih od 2003 do 2005 smo izvajali program javnih del Uvajanje Romov v delovno okolje, v katerega smo letno vključevali po 3 do 4 Rome iz naselja Sovinek.

V letih 2006-2010 smo izvajali program javnih del Urejanje romskih naselij in javnih površin, v katerega smo letno vključili štiri Rome.

Med leti 2008 in 2014 smo izvajali opravljanje družbeno koristnih del, predvsem z Romi .

V letu 2004 smo kot partnerji nekaj časa sodelovali v projektu Equal (Romski zaposlitveni center), vendar smo iz njega izstopili, ker ni bilo pričakovati rezultatov v zaposlovanju Romov.

Ugotavljamo sicer, da je vključevanje v programe javnih del edina možnost vsaj začasnega zaposlovanja Romov, vendar pa zelo težko pritegnemo izvajalce, ki so pripravljeni programe prijaviti in nato uspešno izvajati.

4.2. izobraževanje:

V letu 2000 se je v programe izobraževanja Romov vključil Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (v okviru programa Phare!). Izvajali so izobraževanje Romk v enostavnih gospodinjskih opravilih in vzdrževanju higiene ter izobraževanje Romov v enostavnih gradbenih delih.

V šolskem letu 2003/2004 je Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj pričel z dvema oddelkoma OŠ za odrasle Rome v občini Semič, vendar je bilo obiskovanje tega programa zelo neredno. Programa ni uspešno zaključil noben Rom.

V letih 1998 – 2010 smo sofinancirali opravljanje šoferskega izpita po prilagojenem izvajanju teoretičnega dela.

V letih od 2011 dalje izvaja ZIK Črnomelj na področju občin Črnomelj in Semič program javnih del Pomoč Romom pri socializaciji.

3. Program vzgoje in izobraževanja romskih otrok

V občini Semič ta program izvaja v okviru Osnovne šole Belokranjskega odreda Semič.

Zagotovljena je dodatna skupinska pomoč, prevoz s spremstvom v in iz šole ter vrtec.

V zadnjih desetih letih so skoraj vsi otroci, vsaj eno leto pred vpisom v osnovno šolo, vključeni v vrtec.

V šolskem letu 2002/2003 smo se vključili v projekt Pedagoškega inštituta Ljubljana Integracija romskih otrok. Za uspešno izvajanje integracije naša osnovna šola vzporedno izvaja program javnega dela Pomoč Romom pri socializaciji z dvema romskima pomočnicama.

Od leta 2011 je naša šola z vrtcem vključena v projekt Dvig socialnega in kulturnega kapitala v okoljih, kjer živijo predstavniki romske skupnosti; koordinator projekta za predšolsko vzgojo je Pedagoški inštitut RS, koordinator projekta za področje osnovnošolskega izobraževanja pa je Inštitut za narodnostna vprašanja.

4. Socialno varstvo

Center za socialno delo Črnomelj spremlja Rome na različnih področjih njihovega življenja: zagotavlja sredstva za preživljanje in spremlja porabo le-teh, ozavešča starše o nujnosti pošiljanja otrok v vrtec in v šolo, o urejanju svojih bivališč, svetuje v medsebojnih odnosih med samimi Romi,...

Denarno socialno pomoč prejemajo vsi Romi iz Sovinka ter posamezne družine iz Semiča, Vrčic, Blatnika, Srednje vasi in Črmošnjic.

Romi iz naselja Sovinek ne cenijo lastnine, pojavljajo se številni spori med družinami, zato se nenehno preseljujejo, pereč pa je tudi problem nastajanja izvenzakonskih skupnosti med sorodniki.

Centru za socialno delo Črnomelj sofinanciramo zaposlitev dodatnega strokovnega delavca za delo z Romi (50% financira država, 50%: 3/4 Občina Črnomelj, 1/4 Občina Semič); enkrat tedensko je v Semiču prisotna strokovna delavka centra, in sicer predvsem za področje romske tematike.

5. Zaključek

Poglavitno težavo pri romski tematiki predstavljajo kazniva dejanja. Kljub vsem pogovorom in poskusom osveščanja, da takšen način življenja ni ustrezen in ni sprejemljiv, določeni posamezniki še vedno izvajajo kazniva dejanja, zaradi katerih se pogostokrat znajdejo na krajših ali daljših prestajanjih zaporne kazni. Ženske pri izvrševanju kaznivih dejanj niso izjema. Nemalokrat se zgodi, da mati zapusti družino zaradi odhoda na prestajanje zaporne kazni, zaradi česar potem otroci skrbijo sami zase.

V naselju Sovinek praktično ostajata le še dve družini, kateri trenutno nista v konfliktu, zato ne prihaja do večjih nemirov in kršitev. Naselje je komunalno urejeno, zato novih investicij v tem naselju zaenkrat ne predvidevamo.

Občina Semič planira na prihajajočih razpisih MGRT za sofinanciranje izgradnje infrastrukture v romskih naseljih konkurirati s preostalimi romskimi naselji v občini (Vrčice, Blatnik, Srednja vas, Črmošnjice). Pri letošnjem razpisu smo naleteli na težavo pri prijavi, saj v Sloveniji ni enotnega seznama o romskih naseljih. S strani MGRT in Urada Vlade RS za narodnosti smo prejeli sezname, v katerih so bila vključena tudi naselja, ki ne obstajajo več (Coklovca, Belečnik), manjkala pa so naselja Črmošnjice in Srednja vas, s katerimi smo v preteklosti že uspešno konkurirali na tovrstnih razpisih. Zaradi nestrokovnega in neusklajenega pojmovanja ter razvrščanja romskih naselij Občina Semič ni edina, ki se ubada s takšnimi in podobnimi težavami, zato smo odgovorne službe pozvali, da uskladijo sezname z dejanskim stanjem na terenu, v bodoče pa naj bodo takšni sezname enotni in javno dostopni celotni zainteresirani javnosti.

Priloge poročilu:

- Poročila OŠ Semič, CSD Črnomelj, Zavoda za zaposlovanje in Policijske postaje Črnomelj.

Pripravili:
Beti Pintarič
Sonja Ličen Tesari

Predlagateljica:
Polona Kambič, županja